

Oud werk, nieuw werk

GALERIE HIJACKING KARMA #2.1

Met Laurence Aëgerter, Bonno van Doorn, Brendan Heshka, Daniël van Straalen, Ole Ukena en Christoph Westermeier **Waar** Stigter Van Doesburg, Elandsstraat 90 Te zien t/m 7/3

★★★★☆

De timing is in elk geval perfect. Vorige week oordeelde een Belgische rechter dat Luc Tuymans zich schuldig had gemaakt aan plagiaat. De schilder uit Antwerpen had een foto gebruikt van de politicus Jean-Marie Dedecker, heftig zwetend. De fotograaf, Katrijn van Giel, vond dat Tuymans de compositie en allerlei details wel erg letterlijk overgenomen had en stapte naar de rechter.

De uitspraak wekte in de kunstwereld voornamelijk verbazing of zelfs woede. Kunstenaars schilderen immers al heel lang foto's na. Dat ging soms in het geniep, maar Luc Tuymans heeft er nooit een geheim van gemaakt dat zijn hele oeuvre bestaat uit hergebruikte beelden. Op deze manier kunnen ook Marlene Dumas en Gerhard Richter wel inpakken, is de redenering, net als tal van andere kunstenaars die foto's uit de media naschilderen. En sleept gelijk alle Romeinen postuum voor de rechter, want die kopieerden alles wat de Grieken gemaakt hadden.

En kijk, daar is opeens een tentoonstelling bij Stigter Van Doesburg met kunstenaars die werk van anderen kopiëren, citeren en interpreteren. Toeval natuurlijk, want de tentoonstelling was al langer voorbereid. Er was zelfs een eerdere versie te zien bij Nest in Den Haag.

Er is werk van Brendan Heshka, die details uit schilderijen van Henri Matisse haalde om ze als zelfstandige werken presenteren. Zo is er een paneel met een Etruskische vaas met een weelderige plant uit een schilderij dat Matisse in Nice maakte. Elders heeft Heshka een uitzicht uit Matisses raam geïsoleerd, en er ligt een kleed, of beter gezegd de fotografische uitvergroting van een kleed, dat oorspronkelijk door Matisse geschilderd was. De beelden zijn simpelweg overgenomen van het internet, je ziet de pixels terug in het eindresultaat. Maar ze zijn ook achteraf bewerkt. De plant blijkt meer bladeren te hebben dan op het schilderij van Matisse.

Laurence Aëgerter nam een schilderij van Claude Monet als voorbeeld. Dat wil zeggen: een poster van een

Werk zonder titel uit 2014 van Bonno van Doorn.

schilderij. In meer dan dertig schilderijen bestudeerde Monet het spel van licht en schaduw op de gevel van de kathedraal van Rouen, op verschillende tijdstippen van de dag. Aëgerter deed iets vergelijkbaars, maar dan met de poster van zo'n schilderij, die ze op verschillende momenten fotografeerde. Het licht valt ongelijkmatig op de poster, vermoedelijk door schaduwen van boombladeren. Daardoor ontstaat een spanning tussen de reproduceerbaarheid van het beeld en het unieke moment dat is vastgelegd.

Ole Ukena maakte een variant op Joseph Kosuth's *One and Three Chairs*, dat bestaat uit een stoel, een foto van diezelfde stoel en de woordenboekdefinitie van het woord *chair*. Ukena's versie heeft een foto van Cher en een definitie van *share*. Het heldere, conceptuele werk van Kosuth maakt dus plaats voor een wat flauwe spraakverwarring.

Een buitenbeentje is Bonno van Doorn, die ook bestaande kunstwerken citeert en hergebruikt, maar bij hem gaat het altijd om zijn eigen werk. Hier en daar lijkt hij aan de kunstgeschiedenis te refereren, maar Van Doorn speelt vooral met vormen, materialen en objecten die hij op een spontane en eclectische manier bij elkaar brengt. Midden in de galerie wordt een plastic rotsblok

met een grote stempel tegen het plafond gedrukt. Wat he allemaal te betekenen heeft, is volstrekt onduidelijk, maar intrigerend is het wel. Een kunstenaar om in de gaten te houden.

Kees Keijer